

Jan Furstenborg,
Helsingfors Pensionstagare

Många länder har det svårare än vi

Man får lätt ett intryck av att de äldre glöms bort när sociala media och eftermiddagstidningar går upp i varv om hur coronapandemin skall bemötas. Man frågar om kontaktbegränsningarna skapar så många problem för barn och unga att de borde luckras upp.

Alltmer sällan påminner man om hur farlig sjukdomen kan vara för de äldre och för andra riskgrupper. Våra ansvariga ministrar som Marin, Kiuru, Saarikko och Henriksson gör sitt bästa för att påminna om hur utsatta de äldre är.

Den utdragna pandemin med alla dess begränsningar gör livet svårt för många barnfamiljer. Alla hem klarar inte av att ta hand om sina barn och ungdomar i de här ovanliga förhållandena. Man skall också se till att de gränser som sätts upp verkligen behövs och är rimliga. Det är också viktigt att ta de långvariga riskerna för unga människor på allvar. Däremot skall det här inte ensamt styra hur man tacklar pandemin.

När jag skriver det här i början av mars är vi precis på den brytningspunkt där stramare begränsningar för sociala kontakter har blivit nödvändiga. Tålmodet tryter redan bland många yngre och medelålders människor.

Här i Helsingfors förstäder är det så och så med ansiktsmaskerna. Man bor ofta trångt och familjer med invandrabakgrund är fortfarande ofta svåra att nå med samhällets coronainformation. Sociala problem är vanliga.

Utländska byggarbetare delar kollektiva bostäder och också bland dem finns det något slag av gubmentalitet som gör att många rör sig utan skyddsmasker. Vi ser också likgiltighet bland mindre nogräknade arbetsgivare vilket gör situationen ännu svårare.

Man kan ju förstå tröttheten, ett år är en lång tid. Men det farliga är det falska argumentet att det bara är fråga om en vanlig influensa. Många tycks tro att sjukdomen inte drabbar de unga. Bland unga karlar finns det nog också en kultur att lätsas som om koronan inte existerar, och kommer den så spelar den inte någon stor roll.

Jag jobbade länge i Schweiz och en del av familjen finns fortfarande där. Också dem har koronan drabbat, inte föräldrarna men det 18-åriga barnbarnet som fått infektionen med sig hem från skolan eller den långa dagliga tågresan. Familjens mor jobbar för ett flygbolag. Fadern är bilskollärare med eget litet företag. Också de fick hålla sig hemma i veckor, liksom hela familjen. Barnbarnet var isolerat i eget rum och fick sköta kontakterna med familjen genom sin mobiltelefon.

När jag följer med hur coronaläget går upp och ner i Mellan- och Syd Europa konstaterar jag nog varje dag att vår vänstercenter-gröna-regering har klarat sitt jobb utomordentligt väl. När man här har klagat på begränsningar i vardagen har man nog inte haft någon aning om hur svårt det kunde vara om situationen vore den som vi har sett i Schweiz, Frankrike, Belgien, Tyskland, Spanien och de flesta andra länder i regionen.

Vi skall hoppas att den dagen inte kommer då vi inte har något annat alternativ.

PCF'S SVENSKA DISTRIKT

Ordförande Stig Kumlin, 0400 500 584, stig.kumlin@pp.inet.fi
Viceordförande Torsten Spring, torstenspring@hotmail.com
Sekreterare Brita Helsing: 0400 421 140, brita.helsing@anvianet.fi

PCF's styrelse Rauno Kousa, ersättare Stig Kumlin
PCF's fullmäktige Marianne Laxén, ersättare Torsten Spring

Redaktionsråd för svenska sidan i Eläkkeensaaja:
Marianne Laxén (ansvarig), Henrik Helenius och Alf-Erik Helsing

http://svenskadistriktet.elakkeensaajat.fi
Ansvarig för hemsidan: Erik Ekman

Aktiv Tolkisbo

Nu får vi bara vänta på att coronapandemin går över så att vi alla så snart som möjligt ska kunna leva normalt. Det säger Börje Fagerstedt, född i Tolkis i dåvarande Borgå landskommun den 27 september 1941, men numera bosatt i ett egna hemshus på Hantverkargatan i stadsdelen Östermalm i Borgå stad.

Börje Fagerstedt är född i Tolkis där hans far arbetade vid cellulosa fabriken och i fabriken laboratorium inledes även hans bana.

– Mitt jobb i laboratoriet gick ut på att ta prover på cellulosan under produktionen och från cellulosa balar. Då fartygen skeppades ut från hamnen i Tolkis.

När Nestes oljeraffinaderi i mitten av 1970-talet etablerades i Sköldvik fick Fagerstedt anställning som cellulosaingenjör.

– Via NKI-skolan i Stockholm hade jag under fem år per brev skaffat mig den utbildning som cellulosaingenjör som nu behövdes, berättar han.

Efter tiden vid Neste bytte han jobb till företaget PPM-systems i Esbo som försäljningsingenjör.

– Jag var bland annat med om att i Sovjetunionen installera apparater som ryska företag köpt från PPM-systems. Men efter Sovjetunionens fall fick jag gå efter nio år vid PPM-systems. Därefter befann jag mig i pensionsslussen tills jag fyllde 65, säger Fagerstedt.

Men tiden har aldrig blivit lång trots åren i pensionsslussen och de senaste 15 åren som pensionär. Till det bidrar både hans egna hemshus och hans familj som består av en fru, en son, tre barnbarn samt ett barnbarnsbarn. Alla bosatta i Borgå och svenskspråkiga.

– Tyvärr jobbar alla barnbarnen ute bland folk så nu har det inte kunnat bli några besök hemma hos oss. Men telefonkontakt har vi hela tiden, och vår son har någon gång kommit för att hälsa på.

Börje Fagerstedt är kassör för Borgånejdens svenska

pensionstagare som för närvarande har 57 medlemmar.

– Det brukar vara ungefär fyrtio närvarande vid våra möten som vi en gång i veckan håller på Lundagården vid Alexandersgatan i centrum av Borgå. Ett möte i månaden brukar vara en utflykt eller ett teaterbesök. Men på grund av coronan har vi inte kunnat samlas efter den 12 mars ifjol. I augusti möttes ändå styrelsen.

Fagerstedt betonar hur viktigt det är att man trots de rådande Corona restriktionerna håller kontakt med föreningens medlemmar.

– Några av föreningens styrelsemedlemmar har ringt upp våra medlemmar för att fråga hur de mår. Speciellt för de äldre är detta välkommet. Därför måste vi hålla ännu mer kontakt med dem.

Fagerstedt är också medlem i Borgå reumaförening eftersom han lider av reumatism – samt Porvoon Laborantit som är en ideell förening. Hobbyer och fritidssysselsättningar råder det ingen brist på.

– Via min fru är jag delägare i ett sterbhus som har en sommarstuga på Emsalö i Borgå skärgård. Både på stugan och hemma i Borgå har vi en trädgård där vi odlar potatis, rödbetor, gurkor, lök, morötter, dill och persilja. Vi har också äppelträd samt vin- och krusbärsbuskar. Dessutom brukar vi gå i skogen för att plocka bär och svamp, berättar Börje Fagerstedt.

Henrik Helenius

Miniträffar i Vasa

Dunder vintern 2020 svepte coronaviruset över världen, även Finland drabbades. Allt stannade upp småningom. Vår förening fick sluta i mars med våra träffar och aktiviteter. Då stod vi där utan att ha något meningsfullt att syssla med och gå till.

Det blev tomhet i tillvaron som vi inte hade väntat oss. Förväntningarna inför sommaren med att träffa vänner och bekanta måste ändras. Försiktighet det nya ordet som började gälla. Våra begränsningar omslöt oss till stor del.

Då slog mig tanken att små miniträffar kunde vara ett alternativ, en lösning för att bevara en del i våra sociala kontakter. I mitten av maj tog jag kontakt med några medlemmar om intresse fanns. Ingen tvekan, ett positivt svar blev det. En grupp på 4–8 personer började träffas enligt överenskommelse.

Vår första träff blev ute i rosenparken i strålände solsken. Vi hade med kaffe och tilltugg. Vi pratade om var-

Vasa Pensionstagarens första träff blev ute i rosenparken i strålände solsken.

dagliga saker, om livet, upplevelser, sådant som råkade komma i tankarna just då. Att äta tillsammans kändes positivt. Tiden går snabbt då man har trevligt. Vi beslöt att träffas igen under sommaren.

Sättena äro många att umgås trots coronatider med dessa smågrupper. För en liten grupp är det lättare att släppa loss och prata och berätta. Äldre människor har ju

ett långt och rikt liv bakom sig bara att ösa ur.

Så rullade det på fram till höstkanten då det mera övergick till att hålla kontakt via telefon. Den sociala kontakten kunde ju på något hållas vid liv på detta sätt den är ju så viktig. Vi ser framåt mot ljusare tider.

Boris Berts, Vasa Pensionstagare

Tankar och visioner kring föreningslivet

Man har nog ibland fladdrat iväg i dessa tider med begränsad rörelsevidd. Det är ju helt klart! Den sociala kontakten vill vi behålla, på vilket sätt det än må vara!

Rörelsevidd är nummer ett med restriktioner som finns. Mycket har planerats men inte kunna förverkligas. När tillåtelse ges kan mycket återanvändas.

Sommaren är ju den tid vi nu ser fram emot. Vår förening kommer att ha regelbundna träffar på en given plats ute i det fria. Med föreningens höga medlems ålder, är

det ändå möjligt att ordna olika ute aktiviteter att engagera sig i. Det är bara att låta viljan styra. Naturligtvis frivilligt. Musiken och förplägnaden inte att förglömma.

Det första vi nu väntar på, är den covid 19 injektion som skall ge oss ny energi. Efter den långa nedbäddade samhörigheten med alla restriktioner och förmaningar!

Platsen ja, den natursköna udden i inre skärgården. Egna fåglar att följa. Beakta deras förehavanden. Båtlivet och människorna på stränderna. Framför allt

barnens plaskande och simmande, under solens stekheta strålar. Det är det vi väntar skall ske efter denna omfattande snömängd vi fått ta del av denna vinter. En ordentlig vinter vi inte fått uppleva på många år!

Både varierande temperaturer och den vackra vita pudersnön. Njut vänner! Ta del av de solstrålar naturen ger oss. Det är så roligt att uppleva dessa kristaller som glittrar i snön. Dessa knarande fotsteg för tankarna tillbaka till vår barndom. Fallolyckor det har vi fått undvika trots delvis halka.

Tänk att nu kunna plocka fram skidor och sparkstötting, göra snöänglar, vandra långa promenader. Njuta av naturen eller på isen. Känna när vinden biter i kinderna. Gemenskap kan göras på olika sätt. Viktigt att få vara tillsammans! Tänk att få sitta med en termos ned varmt innehåll.

Blicka ut över vidderna och njuta av stunden. Vad är bättre och mera rofylld än naturen.

Helena Ahlstrand,
Pensionärsgillet i Jakobstad

Vi äldre i samhället

I skrivande stund håller jag på att ansöka om pension. Ett samtal till försäkringsbolaget klargjorde hur enkelt det är att fylla i dokumentet. Funktionären som var kunnig och vänlig på alla vis började prata om vanhuuseläke, då kände jag mig plötsligt jätte gammal, det måste finnas ett bättre ord.

Ordet ålderspension är ju redan det mycket bättre. Mitt mål hade varit att få jobba till åtminstone 68 år. Så blev det inte pga. att arbetsplatsen lades ner. Min livssituation kommer att förändras på många sätt och jag är inte ensam i den sitsen.

De finns de som prisar vårt pensionssystem i Finland. Må så vara men då glömmar man bort att vi har många riktigt fattiga pensionärer i vårt land. Det är en väsentlig skillnad på att betala räknningar och avgifter från en pension på 40 tusen om året än från en som är långt under 20 tusen per år.

Flera pensionstagare får också dras med betalnings-svårigheter, med små marginaler kan en utgiftspost bli oöverkomlig. Pensionärer har ofta inte råd att bo i eller ha kvar sina hem på landsbygden för att de är tvungna att betala en fastighetsskatt som är lika stor som den som de som har inkomster av andra mått betalar. Här kunde kommunerna, som bestämmer över fastighetsskatterna göra något, till exempel halvera summan.

Någonting bör också göras åt det faktum att en pensio-

Ulf Heimberg.

när betalar betydligt högre skatt än en löntagare om inkomstens belopp är detsamma för bägge. Likaså åt det s k brutna indexet gällande förhöjning av pensionerna.

Det är inte att undra över att undersökningar som har gjorts visar att de äldre i mångt och mycket uppfattar att de är andra klassens medborgare, pensionen räcker inte till och att åldersdiskriminering förekommer på alla plan. Aldrig någonsin kan man unna sig en guldkant i livet. Inte delta i några förströelser som kostar.

I andra undersökningar som har gjorts lyfts även ensamheten fram som en stor sak för åldringarna och likaså omsorgstjänsternas dåliga kvalitet och tillgänglighet. Seniorernas antal i samhället ökar det visar statistiken, men ökar seniorernas påverkningsmöjligheter i samma takt? Nej det gör de inte! De finns knappast alls.

De kommunala äldreråden gör vad de kan men det handlar också om vilka ärenden man vill föra till äldreråden. I regel brukar färdigt serverade lösningar finnas på ärendelistan. Jag har en erfarenhet av detta då man i tiderna stängde ålderdomshemmet Fridabo i Ekenäs. Massiva protester och långa namninsamlingslistor gav inte resultat.

De boende ville bo i hemliknande förhållanden men det örat lyssnade man inte på. Frågar man de äldre hur de vill att boendena skall se ut eller i hurdan omgivning man vill att de skall finnas? Nej! Här finns det förstås skillnader mellan kommunerna.

De äldre har så mycket kunskap och livserfarenhet, som borde utnyttjas. Att de äldre vill vara med och påverka skall ses som en resurs och inte som en belastning. I flera kommuner har man förstått att ge ungdomsfullmäktige representation på de stora nämndernas möten. Varför har inte äldreråden getts samma möjlighet? Det är enbart frågan om vilja och inte om makt.

Det kan nog vara bra om de nya kommunfullmäktige som väljs på våren skulle sätta sig ner och fundera på hur de äldre har det och på vilket sätt man kunde höja på deras livskvalitet. Detta om något är hållbar utveckling.

Ulf Heimberg, fullmäktiges
I viceordförande, Raseborg

Sommartid kunde vi träffas ute i det fria.

Föreningsverksamhet och restriktioner

De flesta föreningars aktiviteter har begränsats väsentligt till följd av COVID-19, så också för pensionstagarna i Karis.

Den 27.3 meddelade vi att alla möten och aktiviteter inhiberas men i maj kunde vi spela petanque och i juni hölls en välbesökt sommarträff utomhus. I juli hölls ett medlemsmöte och i augusti blev det en utfärd, petanque och en medlemsträff.

September inleddes med en medlemsträff som följdes av en spelkväll, allsång med inbjuden artist, bowling och simhallsbesök. I oktober hann vi med två simhallsbesök och två gånger bowling samt en bingoträff. Den sista aktiviteten blev vattengymnastik i november. Tyvärr hann vi inte hålla det stadgeenliga höstmötet innan Corona restriktionerna satte stopp för det hela.

I stort tycker jag att man i Finland fattat bra och nödvändiga beslut för att klara av COVID-19. När det gäller föreningarnas möjlighet att hålla sina stadgeenliga vår- och höstmöten skulle lite flexibilitet varit möjlig. I kommunerna finns stora utrymmen som nu skulle varit fina mötesplatser och där man utan någon svårighet kunde håll ändå upp till fem meters avstånd.

Nu finns det föreningar som har alla kandidater för en ny styrelse men inte möjlighet att genomföra valet. Jag själv skulle ha avgått som ordförande från en förening med 230 medlemmar men får ännu dras med bidragsansökningar med mera som jag sett fram emot att slippa vid årsskiftet.

Erik Ekman, Karis Svenska
Pensionstagare

I väntan på bättre tider

Ett år med coronan har varit tungt. Föreningsmöten har inte kunnat hållas, och inte heller andra sätt att träffas. År 2020 höll vi ett styrelsemöte, 3.9 hemma hos mig i Tolkis och vår- och höstmöte den 1.10 på Lundagården.

Lundagården där vi håller våra sammankomster nu är stängd åtminstone till den 21.2. 2021. Julhälsning till våra medlemmar skickade vi med julkort. Coronavaccineringen över 80 åringar har framskridit fint i Borgå, över 70 åringar får sin spruta i mars-april.

Vi har haft en kall och snöig vinter som ännu fortsätter. Det har varit mycket snöarbete, och allt rymdes inte på gården, så vi beställde en traktor för att skuffa snön i skogen. Annars har vi varit bara hemma.

Torsten Spring, Borgånejdens Svenska Pensionstagare

Vår- och höstmöte i Lundagården.